

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

«ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ І УПРАВЛІННІ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 5

**Одеса
2023**

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ КАРТИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У БІЗНЕСІ

Кищенко О. О.¹, Гострик О. М.²

1 – студентка 4 курсу 48 гр., факультет економіки та управління підприємництвом,

2 – канд. екон. наук, професор, кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Кищенко О. О., Гострик О. М. Інтелектуальні карти та їх використання у бізнесі. *Стаття присвячена розгляду сутності інтелектуальних карт та їх використанню в управлінській діяльності промислових підприємств. Розкрито інтерактивні способи візуалізації інформації за допомогою інтелектуальних карт. Зазначено моменти в бізнесі, які можуть бути покращені завдяки використанню інтелектуальних карт, і проведено аналіз можливих сфер їх застосування.*

Ключові слова: інтелектуальні карти, інформація, візуалізація інформації, бізнес.

Kyshchenko O., Hostryk O. Smart maps and their use in business. *The article is devoted to the classification of the essence of intellectual maps and their use in the management of industrial enterprises. Interactive ways of visualizing information with the help of intelligent maps are revealed. Moments in business that can be improved thanks to the use of intelligent maps are indicated, and possible areas of application are analyzed.*

Keywords: intellectual maps, information, visualization of information, business.

Кищенко О. О., Гострик О. М. Інтелектуальні карти та їх використання у бізнесі. *Інформаційні технології в економіці і управлінні* : зб. наук. студ. праць. Одеса : ОНЕУ, 2023. Вип. 5. С. 87–91.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Ментальна карта – це простий спосіб зобразити великий обсяг інформації, не переймаючись її порядком і структурою, з метою структуризації ідей і передбачень.

В загальному вигляді ментальна карта представляє собою діаграму для представлення завдань, слів, концепцій або елементів, пов'язаних та розташованих навколо центральної концепції або предмета з використанням нелінійного графічного макету, що дозволяє користувачеві побудувати інтуїтивно зрозумілу структуру. Інтелектуальна карта може перетворити

довгий список одноманітної інформації на барвисту схему, яка добре запам'ятовується.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Розробка інтелектуальних карт належить Тоні Бюнзену – психологу, відомому діячу в сфері науки та розвитку інтелекту. Вивченням використання карт в бізнесі займалися такі вітчизняні дослідники як О. Аксьонова, О. Машкіна, А. Гордєєва та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Зважаючи на кількість наукових досліджень та майже відсутність літератури з приводу цього питання, ця тема є дуже актуальною та новою. Це пов'язано з тим, що існує багато сфер, у яких можна застосовувати інтелектуальні карти. Але діяльність підприємств різного спрямування має свої власні особливості, що накладає певні умови на використання інтелектуальних карт. Оскільки використання карт може покращити і прискорити роботу багатьох підприємств, цю проблему варто дослідити.

Мета статті. Головною метою статті є розкриття суті інтелектуальних карт і визначення напрямків їх використання у бізнесі з метою покращення і прискорення робочих бізнес-процесів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Спектр можливих напрямів використання інтелект-карток неймовірно широкий. Так можна звернутися до їхньої допомоги у будь-якій сфері життя, а також для вирішення бізнес-завдань. Даний спосіб обробки інформації дозволяє:

- Лаконічно законспектувати текст. Наприклад, освоївши ментальні карти, персонал зможе таким чином фіксувати хід наради, що проводиться вами, позначаючи важливі моменти, що виносяться на обговорення питання та рішення щодо них. Або в ході корпоративного навчального тренінгу формувати в ментальній карті знання, що даються. Використання ментальних карток значно збільшує шанси на засвоєння матеріалу.

- Знайти рішення для «не вирішуваного» завдання. Зіткнувшись у своїй діловій діяльності з певною складністю, потрібно намагатися шукати для неї рішення. Наприклад, за допомогою мозкового штурму. Так як принцип складання ментальних карт заснований на асоціаціях, то, висунувши проблему на колективне обговорення, ви з великою ймовірністю зможете знайти її рішення.

- Організувати особистий час. Час – це обмежений ресурс і витрачати його потрібно розумно. Тому його потрібно планувати. Робити це у ментальних картах дуже просто та ефективно.

- Швидко засвоїти нову інформацію. Знати все неможливо, але вміння швидко навчатись – це цінна навичка. У більшості оголошень до претендента пред'являється така вимога, як легконавчання. Не менш важливо швидко розуміти та засвоювати новий матеріал і керівній ланці. Використовуючи ментальні карти, завдяки їх перевагам процес навчання стане для вас простим.

– Бачити структуру всього завдання загалом. Наприклад, ви можете готувати проведення будь-якої акції у ментальній карті. Це дозволить вам не згаяти нічого важливого, оперативно вносити зміни до планів і сповіщати про це зацікавлених осіб [1].

Розглянемо приклад використання інтелектуальних карт у бухгалтерського обліку. Систематизація рахунків значно спрощує аналіз для різних відділів компанії. Складання стратегій для компаній, аналізу конкурентів, розширення позицій тощо, потребують різної інформації з фінансового звіту. Ментальна карта дозволяє розміщувати різну інформацію всього на одному слайді презентації з посиланнями на різні звіти для детального ознайомлення з інформацією. Так як фінансовий звіт складається з балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності, то ментальну карту можна скласти з посиланнями на усі ці частини звітності.

Що можна реалізувати в інтелект-картах у бізнесі? Дуже багато: розробити легко та зрозуміло бізнес-процеси; впровадити скрипти продажів; написати посадові інструкції; описати організаційну структуру та функціональну модель підприємства; зробити SWOT-аналіз; провести планерку та нараду; провести мозковий штурм (Brainstorm) та вирішити завдання; провести стратегічне планування організації; планувати особистий час та багато іншого. У 90% компаній немає всього вищеописаного, жодного елемента. Але ті керівники, які налаштовані на зростання бізнесу та співробітників, постійно впроваджують нові системи у бізнесі. Однією з таких систем є інтелектуальні карти.

Сфера бізнесу постійно вимагає нових ідей та вміння швидко та ефективно обробляти інформацію. Так візуалізація думки допоможе вам зосередитися та включити своє творче мислення. Багато завдань можна вирішити максимально ефективно лише за рахунок нестандартних підходів. Так на етапі відкриття бізнесу можна створити ментальну картку продуктів, грошей, маркетингу, менеджменту та ін. Кожен фактор можна «розбити», щоб зрозуміти, як краще діяти і що губиться [3].

Для компаній, які вже працюють у бізнесі, ментальні карти також корисні. Під впливом поп-культури, моди та технологій постійно змінюються не тільки ринки, а і вимоги клієнтів. Тому компанії постійно змінюють стратегію свого розвитку та просування. Цей метод допомагає зрозуміти потреби ваших користувачів, загальну ситуацію в компанії та вибрати найкращі ідеї [2]. На рис. 1 наведений приклад стандартного використання ментальної карти в якості бізнес-плану для компанії.

Рис. 1. Можливий вигляд бізнес-плану у форматі інтелектуальної карти
Джерело: розроблено авторами на основі [1]

Використання інтелектуальних карт в комерційної діяльності – ще один інструмент розробки. Техніка використання карт може допомогти вам вийти зі складних ситуацій, а іноді навіть розібратися у поточній ситуації. Майже кожен компонент картки можна деталізувати та поглибити, щоб відкрити для себе щось нове. Нестандартний підхід може допомогти визначити найкращі стратегії розвитку, вирішити проблеми, вивести бізнес на новий рівень і навіть знайти нові ідеї, що змінюють ринок.

Висновки з даного дослідження. Підсумовуючи вищевикладене, можна відзначити, що сфера бізнесу постійно вимагає нових ідей та вміння швидко та ефективно обробляти інформацію. Використання ментальних карт дозволяє розглянути систему в цілому. Щоб відтворити весь матеріал, не потрібно перегортати десятки сторінок вертикального тексту, достатньо пробігти очима тіло карти і швидко освіжити інформацію в пам'яті, побачити всю структуру і зрозуміти, які питання охоплені картою, а які ні.

Таким чином ментальні карти дозволяють накопичувати усі дані, які потрібні для того чи іншого процесу, події або завдання. Включення інтелект-карт у бізнес і загалом у життя покладе край інформаційному перевантаженню. Наочність подачі матеріалу допомагає зрозуміти структуру процесу, побачити всю структуру і відразу влитися в неї.

ЛІТЕРАТУРА

1. Майндмепи і їх користь для бізнесу / Grandma : сайт. URL: <https://grandma.agency/ua/news/prosuвання-saytu/majndmepi-i-ix-polza-dlya-biznesa/> (дата звернення: 02.11.2022).
2. Бехтерев С. Майнд-менеджмент: Решение бизнес-задач с помощью интеллект-карт ; под ред. Г. Архангельского. Изд-во : Альпина Паблишерз, 2011. 308 с.
3. Майнд-меппінг (Інтелект-карти) – сутність, правила та етапи. URL: <https://mozilla-team.org.ua/majnd-mapping-intelekt-karti-sutnist-pravila-ta-etapi/> (дата звернення: 02.11.2022).
4. Аксьонова О. В. Досвід використання методу інтелект-карт в економічному навчанні. *Удосконалення змісту та форм організації навчального процесу відповідно до міжнародних стандартів* : зб. матеріалів наук.-метод. конф., 2-4 лют. 2005 р. : у 2 т. К. : КНЕУ, 2005. Т. 2. С. 3–7. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/13513> (дата звернення: 02.11.2022).
5. Що таке ментальна карта?. URL: <https://a4.com.ua/scho-take-mentalna-karta/> (дата звернення: 02.11.2022).
6. Гострик О. М., Степаненко О. А. Використання імітаційного моделювання для управління фінансовими ресурсами підприємств. *Проблеми та перспективи розвитку регіональної економіки* : тези доповідей на XI Міжн. наук.-практ. конф. аспірантів, молодих учених та науковців 21 квітня 2016 р. / за заг. ред. П. І. Сокурєнка. Кременчук : ПП Щербатих, 2016. С. 140–141. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4674> (дата звернення: 02.11.2022).
7. Cherep A., Cherep O., Mendela I., Hostryk A., Moskaliuk H. (2019). Methodological Approach to Determining the Strategy Efficiency of the Economic Mechanism Development for Innovation Implementation at Engineering Enterprises. *7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019). Advances in Economics, Business and Management Research*. Vol. 99. pp. 272–276. DOI: <https://doi.org/10.2991/mdsmes-19.2019.51>.